

Dạy Cho Con Tiếng Nói Thẳng Thà

Tác Giả: LS Đoàn Thanh Liêm

Chúa Nhật, 08 Tháng 3 Năm 2009 14:04

Cách đây 40 năm, ngay từ thời kỳ trước Tết Mậu Thân 1968, các sinh viên học sinh học hỏi lẫn nhau, thì luôn say sưa pha phần khi hát bài “Gia Tài Của Mẹ” của nhạc sĩ Huỳnh Trừng. Trong đó có câu thơ là tâm đắc: “Dạy cho con tiếng nói thẳng thà. Dạy cho con chớ quên lời Cha. Ôi lũ con cùng cha : Quên học chữ ...” Thời những năm sau 1975, khi những cái Cờ ngụy Sừng chỉ mồm để cớ trốn tránh miền Nam rồi, thì họ không cho hát bài này nữa.

Cũng vào khoảng thời gian đó, tôi được đọc cuốn hồi ký của văn hào André Malraux, nguyên là bộ truyện “Bản Văn Hoá” và là người rất thân cận với Tổng Thống De Gaulle của nước Pháp. Cuốn hồi ký có cái tựa đề thật ngộ nghĩnh, đó là “Anti-Mémoires” mà có người dịch là “Phần Hồi Ký”. Nhưng tôi nghĩ chớ Anti ở đây có nghĩa là “Trước”, như trong chớ Anticipation, chớ “Antichambre” = Phòng đợi ở bên ngoài phòng khách chính. Như vậy, thì phải gọi là “Tiền Hồi Ký” mới đúng với ý của tác giả. Vì ông chớ muốn xuất bản một phần cuốn hồi ký, khi tác giả còn sống. Và chớ khi tác giả qua đời, thì mới cho phép biên soạn toàn bộ cuốn hồi ký mà thôi.

Dạy là chuyện bên ngoài, viết ra cho vui với thôi. Còn chính yếu, thì tôi chú ý đến cái câu chuyện trao đổi, khi lần đầu tiên ông Malraux gặp Tổng Thống De Gaulle lúc nước Pháp vừa được giải phóng khỏi sự chiếm đóng của quân đội Đức Quốc Xã vào mùa Hè 1944, như cuốn hồi ký của quân đội được minh lên biên bản Normandie miền Bắc nước Pháp. Ông từng đứng ngoài nước ngoài, thì muốn tìm hiểu và tình hình trong nước, nên mời hỏi Malraux là một trong những lãnh tụ quân kháng chiến trong nước của Pháp, mà hồi đó thì được gọi là FFI (= Forces Françaises de l’Intérieur tức là Lực lượng võ trang Pháp ở trong Nước). De Gaulle rất tâm đắc với cách đánh giá của Malraux về tình hình tại nước Pháp hồi đó, với chớ bưng có một chớ thôi, đó là: “Số Nói Dối” (nguyên văn tiếng Pháp = Le Mensonge). Tác giả thuật lại: “Tôi chớ nói có một chớ Le Mensonge thôi, mà Ông từng đã gặp được tâm đắc với sự đánh giá tình hình nước Pháp của tôi. Và ngay từ đó, chúng tôi trở thành hai người bạn tri kỷ gặp nhau...” Và rồi như ta đã biết suốt cuốn hồi ký còn lại, Malraux là người có ảnh hưởng rất lớn tới Tổng Thống De Gaulle. Được biết trong những năm 1960-61 trước đi, Bộ Trưởng Văn Hoá André Malraux đã thay một Tổng Thống De Gaulle đi gặp gặp trao đổi với các lãnh tụ thế giới như Kennedy, Nehru, Mao Trạch Đông v.v...

Cũng giống như vậy, văn hào Nga được giải thưởng Nobel về văn chương năm 1958 là Boris Pasternak, tác giả cuốn tiểu thuyết nổi danh “Doctor Zivago”. Trong cuốn sách này, tác giả có ghi như sau : “Muốn hiểu lòng người ở Cộng Sản, thì cũng dễ thôi. Bên cạnh việc nói là yêu cái đời của bạn ghét, và ghét cái đời của bạn yêu”.

Đầy Cho Con Tiếng Nói Thốt Thà

Tác Giả: LS Đoàn Thanh Liêm

Chúa Nhật, 08 Tháng 3 Năm 2009 14:04

Còn mô tả về tình hình nước Nga dưới thời Staline thập niên 1930-40, thì Pasternak cũng viết có một câu như sau : “Tôi chắc chắn là sẽ giống tôi, giống hình mà thôi !” (tiếng Pháp = Tout n’est que Pharisaïsme).

Đó là một nước ngoài. Còn ở Việt Nam ta, thì ngay từ hồi 1946-47, tôi đã được nghe nhiều người thốt ra câu nói này : “Nói dưới như Việt m”, tức là chắc VM = Việt Minh thì được nhanh ra thành chế Việt m. Xưa kia, dân gian thường nói : “Nói dưới như Cuội”. Nhưng từ khi có Cộng Sản Việt Minh, thì bà con lại nói như thế đó.

Và cho đến ngày nay, sau trên 60 năm được Cộng Sản nắm giữ chính quyền, thì tính trung thực lại càng lan rộng, phần lớn trong hàng ngũ lãnh đạo. Cũng thế là lại phát biểu và làm đây cả Hòa Thành cũng Thích Quảng Đức với nhân viên ngoại giao nước ngoài: “Chính quyền Cộng Sản luôn luôn dưới trá, lừa gạt dân chúng...” Nhà văn Võ Thị Hào thì cáo “Sống giữ trách nhiệm thành thường nhút, thành được ngay nhiên ... Nhưng sống giữ trách nhiệm còn tiếp tục làm một cuộc sống nhân cách người Việt Nam.” Và bà kêu gọi phải tìm cách giữ gìn sự gian dối, giữ trách nhiệm trong sinh hoạt thường ngày của xã hội. Mà ngành giáo dục phải đi đầu trong việc “giữ gìn bổn phận người” này.

Tiền Sĩ Hà Sĩ Phu thì viết là: “Cái bổn phận liêm khiết kháng với nhân cách”.

Giáo Sĩ Hoàng Tường thì than phiền sự biến chuyển, tha hoá, căn bản thành tích đã làm hỏng bao nhiêu thế hệ con người. Rồi đến Hội Đồng Giám Mục Công Giáo trong Thư Ngỏ công bố ngày 25/9/2008 cũng lên tiếng cảnh giác : “Ngày nay, một trong những điều gây nhức nhối là lòng tin là sự gian dối trong nhiều lãnh vực, kể cả trong môi trường của sự thật nhiều nhất là giáo dục học đường. Chắc hẳn một thế hệ những ai tha thiết với tiền đồ của đất nước và dân tộc, không thể không quan tâm đến tình trạng này...”

Nhưng vậy là cũng giữ trí thức, văn nghệ sĩ, cũng như giữ lãnh đạo tôn giáo, thì đâu đã được thanh nhứt trí nói lên sự quan ngại và cảnh giác về tình trạng luân lý suy đồi, xã hội đầy dẫy sự gian trá lừa dối. Đó là một thất bại rất đau lòng đến nỗi nước cho một dân tộc vốn có truyền thống trên 4000 năm văn hiến. Và hơn thế nữa, chuyên tham nhũng bê bối và hối lộ cướp cao thủ Sài Gòn và nên thu gom và vận chuyển để ăn cướp của phi công Air Việt Nam đang được báo chí bên nước Nhứt phan phui ra liên tục từ mùa tháng nay, đến nỗi chính phủ Nhứt phải cúp viện trợ ODA. Công luận ở Nhứt gọi đó là thế “dòi bọ đáng ghê tởm”. Số việc này quả là một mối nhục quốc thể hồi nhứt cho đất nước và con người Việt Nam, trước con mắt của toàn thế giới trong giai đoạn toàn cầu hóa ngày nay.

Dạy Cho Con Tiếng Nói Thẳng Thà

Tác Giả: LS Đoàn Thanh Liêm

Chúa Nhật, 08 Tháng 3 Năm 2009 14:04

Vấn đề dạy tiếng nói cho con chúng ta là phải làm sao với cái tình thân nghĩa khí liêm sĩ nhà cha ông chúng ta với những dạy dỗ xưa nay. Trước khi đòi hỏi tiếng nói Công Sơn phải thay đổi, phải chuyển cái này, cái nọ, thì chính chúng ta trong khu vực xã hội dân sự, chúng ta phải chuyển làm lấy cho nhau và với nhau trước đã. Việc này hoàn toàn nằm trong tay của mỗi người chúng ta.

Đó là lý do thúc đẩy người viết bài này lấy tiêu đề “Dạy cho con tiếng nói thẳng thà” như đã ghi ở trên. Mỗi người chúng ta, ai mà chuyển yêu cầu của mình. Vì thế, chúng ta nhất định phải làm theo lời dạy của mẹ là “Phải sống cho ra con người tốt, chân thật, hậu làm đẹp lòng mẹ và bỏ toàn quyền của tiếng thà của dòng họ nhà mình”.

Việc này phải bắt đầu trước hết trong nội bộ mỗi gia đình, rồi sau mới đến ngoài xã hội. Các đoàn thể, hiệp hội, các tổ chức tôn giáo là nòng cốt của khu vực xã hội dân sự, thì phải phát động khuyến khích mỗi gia đình phải rèn luyện, đào tạo con cháu mình theo tinh thần đạo hậu nghĩa truyền thống cho thật đàng hoàng nghiêm túc. Ta không thể nào lý do ngoài xã hội luân thường đạo lý, để mà buông xuôi, bỏ mặc chuyển giáo dục con cái trong nội bộ gia đình của chính mình ta được. Như dân gian truyền nói: “Con học tử đạo. Cháu học tử đạo”. Hay là “Nhà dốt tử đạo” “Thường bắt chính học tử đạo”... Tử đạo là trách nhiệm của mỗi gia đình là chính yếu, các bậc làm cha làm mẹ, thì tuyệt đối “Không thể xao lãng nhiệm vụ dạy dỗ, hướng dẫn đàn con, bằng chính cái nhân cách trong sáng, cái tấm gương đạo hậu nhà của mình.” Đúng như cha ông ta ngàn xưa với câu dạy “Dĩ thân nhi giáo”.

Câu hát của nhạc sĩ Trần Công Sơn cũng làm chúng ta nhớ đến nhà thơ Phùng Quán trước đó 10 năm, vào thời kỳ báo “Nhân Văn - Giai Phẩm” ở ngoài Bắc năm 1956-57, đã công bố bài thơ đánh thép bắt đầu “Lời Mẹ Dạy”, xin được trích dẫn mấy dòng tiêu biểu như sau :

Con ơi mẹ dạy con chân thật
Thầy vui mừng con nói thật
Thầy buồn mẹ khóc là khóc
Yêu ai con bỏ là yêu
Ghét ai con bỏ là ghét
Dù ai ngon ngọt nuôi chiếu
Cũng không nói yêu thành ghét
Dù ai cầm dao dọa giết
Cũng không nói ghét thành yêu.

...

Dạy Cho Con Tiếng Nói Thật Thà

Tác Giả: LS Đoàn Thanh Liêm
Chúa Nhật, 08 Tháng 3 Năm 2009 14:04

Tôi muốn làm nhà văn chân thật
chân thật trở nên đời
Đừng mong muốn công danh không làm người đả kích tôi
Sét nã trên đầu không xô tôi ngã.
Bút giấy tôi ai có thể cầm đi
Tôi sẽ dùng dao viết văn lên đá.

Nhà thơ Phùng Quán, nhà ta đã biết, cũng như nhiều nhà văn khác trong Nhóm Nhân Văn – Giai Phẩm đã phải trả giá cái giá đắt vì tinh thần kháng chiến bất khuất như thơ. Và mới đây, trên Đc San Xuân K Sưu tập báo Ng và Việt văn phát hành tại miền Nam California, dịp cuối năm 2008, ta còn được đọc một trang Hồi ký thật là cảm động của cô giáo Vũ Bội Trâm là người bạn đời của nhà thơ. Trong bài nhan đề: “Tôi đã được sống như tôi muốn”, chị Bội Trâm đã ghi lại bao nỗi truân chuyên vì làm văn một người bạn chị đã trừ đi, sẵn đâu tào. Và anh chị đã trở về quê, đó là nỗi nâng đỡ bao nhiêu bà con, bạn bè thân thiết, được biết là nỗi niềm lòng hy sinh như nỗi niềm của bà mẹ yêu quý của chị.

Và với một người cha bất khuất làm liệt như thơ và với một người mẹ hy sinh tận tuỵ như chị Bội Trâm, tôi tin là hai cháu Phùng Đ Quỳnh và Phùng Quân của hai anh chị sẽ tiếp nối được cái tinh thần đở đỡ, kháng chiến sáng ngời của cả hai dòng họ nỗi ngoi của các cháu.

Viết đến đây, tôi lại nhớ đến chị Như Khuê, người bạn đời của nhà thơ Trần Dần. Tôi có dịp đến thăm anh chị tại nhà gần ga Hàng Cỏ Hà Nội vào cuối năm 1989. Hồi đó, anh Dần đã bắt đầu đau yếu nhiều, nên ít nói chuyện và để cho chị kể cho tôi nghe về những khó khăn đầy đả mà cả gia đình phải gánh chịu suốt mấy chục năm, chị vì anh tham gia vào vụ “Nhân Văn – Giai Phẩm”. May mà mới đây, vào giữa năm 1989, thì cháu Vũ con anh chị được các người bạn giúp cho sang Pháp học thêm vài học bổng, nên gia đình mới có chút hy vọng tạm yên. Trước đó, thì cháu Vũ đã được Luật Sĩ Nguyễn Mạnh Tấn ủng hộ rèn nghề trau dồi và phụng dưỡng Pháp cho. Nhớ ng chị Dần còn cho biết: “Anh xem đó: Chúng tôi cũng phải cần rằng bám bôn rút ruột mất mất sự nghiệp “lót đả” cho cháu mới ra đi êm thắm được đây!”

Dân tộc chúng ta mà còn tận tụy được qua bao nhiêu thử thách của các chế độ phong kiến hủ lậu, chế độ thực dân đế quốc đã qua và cả của chế độ tài toàn trị Cộng Sản trên nãa thế kỷ nay. Đó chính là vì còn có nhiều bà mẹ nhân ái, bất khuất, mà như nhà văn của nhà thơ Phùng Quán, bà mẹ của cô giáo Bội Trâm. Và của những người vợ hiền lòng hy sinh, như những chăm sóc cho chị ng, cho con như chị Bội Trâm, chị Như Khuê...

Đy Cho Con Tng Nói Th t Thà

Tác Giả: LS Đoàn Thanh Liêm

Chúa Nhật, 08 Tháng 3 Năm 2009 14:04

Dân số Việt Nam trong những năm nay là trên 86 triệu, và họ hàng họ là khoảng 3 triệu. Mà số đảng viên Cộng Sản chỉ 3 triệu, và tôi không tin rằng tất cả số 3 triệu đảng viên này đều là những con người có máu và lòng tràn ngập hận thù, mà họ còn vô cảm, vô trách nhiệm trước những bất công, họ hoá thối nát, gian dối lừa đảo để dây trong xã hội chúng ta hiện nay. Tôi tin rằng trong đảng Cộng Sản hiện tại vẫn còn có những người có lòng tâm, biết phân biệt phải trái, biết đâu là chính nghĩa, đâu là gian tà. Chắc có điều là đa số nhân dân chúng ta cũng phải ra sức tranh thủ thuyết phục, mới giúp người còn có lòng tâm và liêm sỉ như thế tham gia tích cực và công thành, thì tất cả họ vào công cuộc phục hồi lại cái căn bản truyền thống nhân bản và nhân ái từ ngàn đời của cha ông chúng ta truyền lại.

Chúng ta cần phải xác tín rằng: “Nhân nghĩa nhất đấng nhất thế hung tàn . Và tình thế này rồi sẽ xoá thù hận. “Nhất đấng là dân tộc ta rồi sẽ xoá bỏ hết sự chướng ngại cái chế độ thuyết giáo lại “Bỏ đi cách mạng, hận thù giai cấp. chuyên chính vô sản...”, mà người Cộng Sản đã du nhập từ nước ngoài vào, khiến gây ra bao nhiêu tang thương đau khổ, tàn phá hủy diệt tất cả mọi chế độ năm nay, để vì cái núp sóng thu hoạch hoà, nhân ái theo truyền thống từ đấng ngàn xưa của cha ông chúng ta.

Đó là niềm hy vọng tươi sáng của cha con cho toàn thể dân tộc Việt Nam chúng ta trong thế kỷ XXI này vậy